

Odborné stanovisko

hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta Stará Turá na rok 2019 s výhľadom na roky 2020 a 2021

Podľa § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom riadení v z.n.p. predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stará Turá na rok 2019.

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2019 – 2021. Pri spracovaní odborného stanoviska som posudzovala zákonnosť, metodickú správnosť a reálnosť naplnenia príjmovej časti a čerpania výdavkovej časti.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnymi východiskami pri zostavení rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákon č.523/2004 Z. z.o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

- pre návrh rozpočtu platí povinnosť podľa § 4 ods. 6 zákona č.523/2004 Z.z. v z.n.p., že súčasťou rozpočtu má byť aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky
 - je zostavený podľa platnej rozpočtovej klasifikácie MF SR
 - vnútorne sa člení na časť
 - bežný rozpočet – je navrhnutý ako prebytkový po všetky tri roky
 - kapitálový rozpočet- je zostavený ako schodkový po všetky tri roky, pričom schodok bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a prostriedkami z rezervného fondu.
 - finančné operácie (FO) v príjmovej časti zahŕňajú po všetky tri roky prevod prostriedkov z rezervného fondu na krytie kapitálových výdavkov, príjmy zo splácania návratnej finančnej výpomoci spoločnosti AQUATUR a.s., v roku 2019 aj príjmy, ktoré predstavujú nevyčerpané zdroje z r. 2018.
- Vo výdavkovej časti je zahrnuté pokračujúce splácanie úverov zo ŠFRB po všetky tri roky.
- je splnená povinnosť pripraviť pre roky 2019 až 2021 rozpočet podľa ustanovenia § 4 ods.5 a súvisiacich zákona č. 583/2004 Z.z. aj v programovej štruktúre.

Rozpočet mesta, zostavený v súlade s ustanovením § 10 ods.3 a ods.7 z. č.583/2004 Z.z.

je na roky 2019 až 2021 koncipovaný ako vyrovnaný.

1.2.Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovom sídle mesta a na úradnej tabuli od 24. 10. 2018, teda je dodržaná stanovená lehota zverejnenia podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v aktuálnom znení.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy, pričom je zohľadnená funkčná /štatistická/ klasifikácia.

3. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu mesta Stará Turá je zostavený na tri po sebe nasledujúce roky. Pri tvorbe viacročného rozpočtu je východiskom schválený Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta.

Návrh rozpočtu zohľadňuje „Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stará Turá na roky 2017 – 2021“.

Rozpočet celkom

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Príjmy vrát. FO	10 104 216	8 047 976	9 133 110
Výdavky vrát. FO	10 104 216	8 047 976	9 133 110
Rozpočet celkom:	Vyrovnaný 0	Vyrovnaný 0	Vyrovnaný 0

Bežný rozpočet:

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Príjmy celkom	6 949 329	7 128 341	7 526 555
Výdavky celkom	6 864 638	6 927 426	7 192 553
Hospodárenie mesta:	prebytok 84 691	prebytok 200 915	prebytok 334 002

Bežný rozpočet v roku 2019, ako aj v nasledujúcich dvoch rokoch je zostavený v súlade s § 10 ods.7 z.č.583/2004 Z.z. ako prebytkový.

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Príjmy celkom	2 713 830	608 123	1 357 555
Výdavky celkom	3 188 631	1 069 603	1 889 610
Hospodárenie mesta:	schodok 474 801	schodok 461 480	schodok 532 055

Kapitálový rozpočet je pre roky 2019 až 2021 koncipovaný ako schodkový.

Na krytie schodku sa použije v súlade s § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách prebytok bežného rozpočtu v danom roku, vo všetkých rokoch zostatok prostriedkov z minulých rokov /rezervný fond/ v sumách: 312 941 € v roku 2019, 271 512 € v roku 2020 a v r. 2021 v sume 229 000 €.

Finančné operácie:

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Príjmy celkom	441 057	311 512	249 000
Výdavky celkom	50 947	50 553	50 947
Hospodárenie mesta:	+ 390 110	+ 260 565	- 198 053

Príjmovú časť finančných operácií tvorí v roku 2019 prevod prostriedkov z rezervného fondu v sume 312 941 eur , príjem z vrátenia návratnej finančnej výpomoci od spoločnosti AQUATUR a.s. v sume 40 000 eur a zostatok prostriedkov z r. 2018 na rekonštrukciu hasičských zbrojníc. V r. 2019 a 2020 je príjmová časť finančných operácií tvorená prevodom prostriedkov z rezervného fondu a ďalšou časťou splatenia návratnej finančnej výpomoci v súlade s dodatkom č.1 k Zmluve o návratnej finančnej výpomoci.

Výdavkovú časť tvorí splácanie úverov, čerpaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

ROZPOČET PRÍJMOV

Finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí sa budú aj naďalej realizovať predovšetkým prostredníctvom podielu na dani z príjmov fyzických osôb a prostredníctvom dotácií z príslušných kapitol štátneho rozpočtu ako napr. financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy. Niektoré špecifické potreby obcí budú financované formou dotácií rozpočtovaných v kapitole štátneho rozpočtu Všeobecná pokladničná správa.

1. BEŽNÉ PRÍJMY

V porovnaní s upraveným rozpočtom roka 2018 sa v návrhu na rok 2019 uvažuje s nárastom o 7,31 % a u jednotlivých druhov príjmov s takýmto vývojom v %:

- podielové dane	vyššie o	6,1
- daň z nehnuteľností je	vyššia o	0,9
- dane za tovary a služby	nižšie o	0,7
- príjmy z podnikania a vlastného majetku	nižšie o	13,4
- administratívne poplatky	vyššie o	10,9
- príjmy z úrokov z účtov	bez zmeny	
- iné nedaňové príjmy	bez zmeny	
- granty a transfery	vyššie o	19,5

1.1. Daňové príjmy

majú zabezpečovať financovanie samosprávnych funkcií mesta najmä prostredníctvom podielu na dani z príjmov fyzických osôb poukazovaného zo štátu. Tvoria 62,0 % bežných príjmov mesta. V rozpočte na r. 2018 to bolo 62,1%. Očakávaný podiel je 63,5%.

V návrhu viacročného rozpočtu sa uvažuje v roku 2019 s nárastom daňových príjmov mesta o 4,9 % oproti upravenému rozpočtu r. 2018, o 200 000 eur v absolútnom vyjadrení. V roku 2019 neprichádza k zmene sadzieb u miestnych daní ani poplatku za TKO. Zohľadňuje sa len spresnený predpis a zlepšený výber daní.

V absolútnom vyjadrení je najväčší nárast u dane z príjmov fyzických osôb o 196 000 eur, t.j. o 6,1 % , u dane z nehnuteľností o 5 000 €, t.j. o 0,9 % a dane za ubytovanie o 2 000 €, kde je nárast až 21,1 % vzhľadom na nárast počtu ubytovaných .

So znížením o 3 000 € ráta rozpočet u dane za užívanie verejného priestranstva v dôsledku poklesu zatepľovania panelových domov.

U dane za psa sa uvažuje s rovnakým výberom ako je očakávaný výber roku 2018 tak, ako i pri poplatku za TKO.

Daň z príjmov fyzických osôb- tvorí 78,8 % daňových príjmov mesta, čo je o 0,9% viac ako v rozpočte na r. 2018. Rozdeľovanie výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí a VÚC upravuje nariadenie vlády SR o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a zákon o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, ktorý s účinnosťou od 1.1.2016 upravuje percentuálny podiel pre obce na 70 % a zohľadňuje samosprávne kompetencie, ktoré prešli zo štátu do samosprávnej pôsobnosti obcí.

Rozpočet na rok 2019 považujem vzhľadom na predpokladaný vývoj ekonomiky a vzhľadom na rozpočet verejnej správy na budúci rok 2019, za reálny.

Daň z nehnuteľností- v roku 2019 sa u dane z nehnuteľností neuvažuje so zvyšovaním sadzieb, ale so zlepšením výberu dane v porovnaní s upraveným rozpočtom roka 2018.

Daň za psa sa rozpočtuje takmer na úrovni očakávanej skutočnosti r. 2018, čo je ale nižší výber ako bol dosiahnutý počas r. 2016 a 2017.

U dane za užívanie verejného priestranstva sa rozpočtuje rok 2019 s poklesom 33,3 % z vyššie uvedeného dôvodu.

Daň za ubytovanie predpokladá rast, ktorý vyplýva najmä z nárastu počtu

ubytovaných.

Poplatok za komunálny odpad - sa rozpočtuje na úrovni predpokladu r. 2018.

1.2. Nedaňové príjmy – predstavujú 33,3 % bežných príjmov roka 2019 a zvyšujú sa pre rok 2019 o 12,2 %. Ide o príjmy z podnikania, z vlastníctva majetku, z administratívnych a iných poplatkov, úroky z vkladov na účtoch. Objemovo najvyššiu položku v tomto druhu príjmov tvoria tuzemské granty a transfery.

Príjmy z podnikania predstavujú príjmy z dividend a zo zisku mestských obchodných spoločností. Sú v porovnaní s upraveným rozpočtom nižšie o 50 tis.€ najmä v dôsledku zníženia príjmu od Technoturu s.r.o.

Príjmy z vlastníctva sú najmä príjmy z prenájmu majetku mesta mestským obchodným spoločnostiam Technotur a Lesotur, ale aj z prenájmu nadobecného skúpinového vodovodu, ktoré sú rozpočtované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv. Nižšie je rozpočtované nájomné z jarmoku.

Administratívne a iné poplatky závisia od počtu jednotlivých aktov konania v priebehu roka. Zvyšujú sa výlučne vplyvom zvýšenia vlastných príjmov ZOS a OS, keď sa zmenila od 1.6.2018 výška úhrady za tieto služby

Tuzemské bežné granty a transfery v návrhu rozpočtu mesta sú zvýšené v roku 2019 v porovnaní s upraveným rozpočtom r. 2018 o 19,5 %. Predstavujú hlavne finančné toky zo štátneho rozpočtu na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy a spoločných projektov v rámci EÚ a rôzne dotácie.

1.3. Vlastné príjmy škôl a školských zariadení

sa v porovnaní s očakávanou skutočnosťou r. 2018 zvýšia. Nárast predstavuje 31,385 tis. €, t. j. 8,3 %, a to hlavne v základnej škole vplyvom zmeny v rozpočtovaní príjmov za potraviny v školských jedálňach.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

2.1. Príjmy z predaja budov, stavieb a pozemkov /majetku/

Rozpočet v r. 2019 uvažuje s príjmom za predaj budovy bytového domu Mýtna 595 a s nevyhnutným odpredajom vopred nešpecifikovaných pozemkov.

2.2. Granty a transfery

Rozpočet na rok 2019 predpokladá príjmy z fondov EÚ a ďalších dotačných zdrojov, pričom až polovica z nich smeruje do oblasti školstva: v programe 9 Vzdelávanie na tri projekty v základnej škole, konkrétne na zateplenie strechy telocvične na Komenského ul., na zateplenie obvodového plášťa a strechy budovy školy na Hurbanovej ulici, na riešenie havarijného stavu rozvodov hospodárskeho pavilónu, v programe 10 opakovane na projekt rekonštrukcia bežeckého oválu ZŠ Hurbanova, v materskej škole opakovane na rekonštrukciu a zateplenie budovy materskej školy na Hurbanovej 153, v programe 6, projekt 6.4.2. Stredisko triedeného zberu a kompostáreň, v programe 10 na projekt cyklochodník Stará Turá - Nová Lhota,

v programe 12 Prostredie pre život na pokračovanie regenerácie vnútroblokov - výdavky za zeleň a opakované na rekonštrukciu lávok cez Topolecký potok. Objemovo najväčším projektom, hradeným z týchto prostriedkov je vybudovanie Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti na poliklinike v programe 13 Sociálna starostlivosť.

3. FINANČNÉ OPERÁCIE - PRÍJMY

3.1. Prevod prostriedkov z rezervného fondu

V roku 2019 mesto potrebuje na pokrytie svojich rozpočtovaných kapitálových výdavkov použiť prostriedky z rezervného fondu v sume 312 941 eur, keďže neuvažuje ani s ich čiastočným pokrytím z úverových zdrojov.

3.2. Splátka návratnej finančnej výpomoci

V príjmoch r. 2019 je zahrnutá 1. splátka návratnej finančnej výpomoci, ktorá bola v roku 2016 poskytnutá akciovej spoločnosti AQUATUR v súlade s ustanovením § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách samosprávy v z.n.p. v sume 100 000 eur na základe uznesenia mestského zastupiteľstva číslo 23-XVII/2016 na rekonštrukciu odľahčovacích objektov stokovej siete. Podľa čl. 1 bod 2 Zmluvy sa dlžník zaviazal požiadanú sumu vrátiť do 31. 12. 2018. Na základe Dodatku č. 1 k tejto zmluve sa splatenie rozložilo na splátky na r. 2019 až 2021. V príčinnej súvislosti s tým, je mesto povinné hradiť nový druh výdavkov za odvádzanie vôd z povrchového odtoku prostredníctvom mestskej príspevkovej organizácie Technické služby / z verejných priestranstiev, plôch slúžiacich na výkon samosprávy a verejné účely vo vlastníctve mesta/.

ROZPOČET VÝDAVKOV

- * **bežné výdavky** sú v rozpočte roku 2019 zvýšené o 13,45 % v porovnaní s upraveným rozpočtom roku 2018, čo ovplyvňuje hlavne:
 - navýšenie mzdových prostriedkov a súvisiacich odvodov vychádzajúc zo schváleného navýšenia platových taríf zamestnancov verejnej správy o 10%, čo znamená dopad za školstvo, mestskú políciu, opatrovateľskú službu a administratívu 398 674 eur.
 - v programe 1. výdavky na investičné plánovanie – spoluúčasť mesta na projekte v sociálnej oblasti v sume 68 400 eur a zvýšenie mzdy primátora, zástupcu primátor a hlavnej kontrolórky vyplývajúce z nárastu priemernej mzdy s dopadom 20 930 eur
 - navýšenie transferov pre Technické služby o 135 140 eur na zabezpečenie zberu a vývozu odpadu, na starostlivosť o verejné priestranstvá, bežnú opravu ciest, na nový výdavok za odvádzanie vôd z povrchového odtoku/ z verejných priestranstiev, plôch slúžiacich na výkon samosprávy a verejné účely vo vlastníctve mesta/ ako je uvedené v bode 3.2. a za súvisiace činnosti
 - nákup kompostérov pre domácnosti z európskych prostriedkov v programe 6, projekt 6.4.1. sumou 120 960 eur presunutý z r. 2018 s väzbou na príjmy z EÚ

- zvýšené výdavky z vlastných príjmov škôl u základnej školy v súvislosti so zvýšenými vlastnými príjmami
- zvýšenie výdavkov na voľby o 100 % v programe 15, podprogram 15.3. s väzbou na príjem na túto činnosť zo ŠR

* **kapitálové výdavky** – z vlastných zdrojov uvažuje rozpočet mesta v r. 2019 zabezpečiť: obstaranie a zhotovenie zmien a doplnkov územného plánu mesta Stará Turá, a potrebný výkup pozemkov ako je uvedené v programe 1., ďalej hradiť výdavky na mestský informačný systém v programe 3. Interné služby; kamerový systém v programe 5., sumou 200 tis. eur prispieť Technickým službám na komplexnú rekonštrukciu komunikácií, cez príspevok 20 000 eur pre Technické služby financovať rekonštrukciu fasády na Dome smútku, rovnakou sumou cez Technické služby zabezpečiť sadbové úpravy na aleji na Dubníku, obstarat' merač rýchlosti v programe 8 Doprava a v programe 9 Vzdelávanie je rozpočtovaná rekonštrukcia a modernizácia v MŠ, a to WC a školskej jedálne a v ZŠ pokračovať v rekonštrukcii, modernizácii a úprave exteriéru na ul. Hurbanovej, pokračovanie v regenerácii vnútroblokov s výdavkom 103 424 eur a vybudovanie detského ihriska v programe 12 Prostredie pre život.

* nákup nehnuteľného majetku – mesto v roku 2019 neuvažuje s nákupom.

* Európske prostriedky uvažuje mesto využiť tak ako je uvedené v bode 2.2.

- * dotácie - na telovýchovu a šport je uvažované so sumou 89 800 €, ktorá je zahrnutá v programe 10 Šport podprogram 10.2.
 - dotácia pre ďalšie neziskové subjekty v zmysle VZN č. 2/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta bude v roku 2018 poskytnutá z programu 4 Ostatné služby v sume 17 500 €.

Dotácie nezvyšujú dlh mesta, uvažuje sa s ich poskytnutím právnickým osobám, ktorých zakladateľom je mesto resp. ktoré majú sídlo alebo pôsobia na území spravovanom mestom na konkrétny účel použitia resp. na podporu verejnoprospešných účelov a všeobecne prospešných služieb, teda v súlade s § 7 z.č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v aktuálnom znení.

* základom programového rozpočtu mesta je programová štruktúra, ktorá je tvorená od roku 2009 pätnástimi hlavnými kompetenčnými oblasťami samosprávy.

Spracovaný návrh rozpočtu obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré sa budú realizovať pomocou rozpočtovaných výdavkov mesta. Návrh rozpočtu spracovaný do programov, podprogramov a prvkov resp. projektov má informačnú hodnotu, ktorá dáva predpoklady na možnosť monitorovania a kontroly dosahovania stanovených zámerov a cieľov.

4. Príspevkové organizácie mesta majú spracované vlastné rozpočty príjmov a výdavkov

a na rozpočet mesta sú napojené príspevkom na bežnú činnosť i na kapitálové výdavky.

- Technické služby Stará Turá m.p.o. majú rozpočet na rok 2019 vyrovnaný, príjmy a výdavky dosahujú sumu 1 683 950,-- . Na rozpočet mesta sú napojené príspevkom na prevádzkovú činnosť v sume 1 197 750,-- eur. S kapitálovou dotáciou sa v r. 2018 uvažuje v sume 240 000,-- €. Ďalším zdrojom krytia výdavkov sú vlastné príjmy v sume 241 700,-- € a príjmy z Úradu práce, soc. vecí a rodiny v sume 4 500,-- €.
- Dom kultúry Javorina m.p.o. má rozpočet vyrovnaný, keď výdavky sa rovnajú príjmom a dosahujú 273 150,-- €. Príspevok mesta na bežnú činnosť dosahuje v r. 2019 sumu 190 110 €, s kapitálovou dotáciou rozpočet neuvažuje. Ďalším zdrojom krytia výdavkov sú vlastné príjmy v sume 83 040,-- eur.

5. Návrh rozpočtu mesta i jeho organizácií na r. 2020 a 2021 je nezáväzný.

Vzhľadom na tieto skutočnosti predložený návrh rozpočtu mesta na rok 2019

o d p o r ú č a m p o s l a n c o m s c h v á l i ť

a rozpočet na roky 2020 a 2021 zobrať na vedomie.

Stará Turá, 29. októbra 2018

Ing. Helena Mat'ková
hlavná kontrolórka mesta